

**MINISTERSTWO RODZINY,
PRACY I POLITYKI SPOŁECZNEJ**

Warszawa, 13 listopada 2019 r.

Marcin Zieleniecki
Podsekretarz Stanu

DPS.I.053.647.2019.AP

**Prezes
Wrocławskiego Stowarzyszenia
Głuchych „Nadzieja”**

Zawiadomienie o sposobie załatwienia petycji

Minister Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej po rozpatrzeniu petycji zarejestrowanej pod nr 87, dotyczącej nowelizacji ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej poprzez stacjonarne zatrudnienie tłumacza polskiego języka migowego we wszystkich organizacjach instytucjonalnych pomocy społecznej, działając na podstawie art. 13 ustawy z dnia 11 lipca 2014 r. o petycjach (Dz. U. z 2018 r. poz. 870), informuje.

Osoby niesłyszące i słabosłyszące mają trudności w komunikowaniu się z otoczeniem. W szczególności ma to znaczenie w obszarze kontaktów z instytucjami publicznymi, w których załatwiane są zwykle sprawy obywateli oraz w obszarach związanych z dostępem do służby zdrowia i służb interwencyjno-ratunkowych. Przepisy umożliwiają zatem osobom uprawnionym pokonanie istniejących trudności w komunikowaniu się z instytucjami publicznymi, służbami ratowniczo-interwencyjnymi oraz zakładami opieki zdrowotnej poprzez stworzenie między innymi prawa do skorzystania z usług tłumacza polskiego języka migowego (PJM), systemu językowo-migowego (SJM) i sposobów komunikowania się osób głuchoniewidomych (SKOGN) bądź pracownika posługującego się PJM lub SJM w instytucjach publicznych.

Zgodnie z art. 11 ust. 1 ustawy z dnia 19 sierpnia 2011 r. o języku migowym i innych środkach komunikowania się (Dz. U. z 2017 r. poz. 1824) do zapewnienia dostępu

do świadczenia usług tłumacza PJM, SJM i SKOGRN zobowiązany jest organ administracji publicznej. Zgodnie z art. 3 ww. ustawy, przez organy te należy rozumieć organy określone w art. 5 § 2 pkt 3 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2018 r. poz. 2096, z późn. zm.), czyli organy administracji publicznej. W sprawach z zakresu pomocy społecznej w imieniu organu administracji działają kierownicy miejskich i gminnych ośrodków pomocy społecznej oraz powiatowe centra pomocy rodzinie.

Powyższe świadczenie może być realizowane również przez pracownika organu administracji publicznej posługującego się PJM lub SJM lub z wykorzystaniem środków wspierających komunikowanie się (art. 11 ust. 2 ustawy o języku migowym i innych środkach komunikowania się).

Należy podkreślić, iż zgodnie z art. 11 ust. 3 ustawy o języku migowym i innych środkach komunikowania się, świadczenie usług tłumacza PJM, SJM i SKOGRN jest bezpłatne dla osoby uprawnionej. Osoba uprawniona jest zobowiązana zgłosić chęć skorzystania ze świadczenia ze wskazaniem wybranej metody komunikowania się, do właściwego ze względu na właściwość sprawy organu administracji publicznej, co najmniej na 3 dni robocze przed tym zdarzeniem, z wyłączeniem sytuacji nagłych (art. 12 ust. 1 ww. ustawy).

Wskazana ustawa nie nakłada zatem na organy administracji publicznej obowiązku zatrudniania tłumaczy a obliuguje te organy do zapewnienia usług tłumacza.

Jak wskazano powyżej przepisy ustawy o języku migowym i innych środkach komunikowania się w sposób kompleksowy regulują zasady obsługi osób niesłyszących i słabosłyszących w kontaktach ze wszystkimi organami administracji publicznej, w tym również właściwymi w zakresie pomocy społecznej.

Nakaz uwzględniania potrzeb osób niepełnosprawnym wynika również z celu pomocy społecznej, którym jest umożliwienie osobom i rodzinom przezwyciężanie trudnych sytuacji życiowych, których nie są one w stanie pokonać, wykorzystując własne uprawnienia, zasoby i możliwości. Ustawa z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2019 r. poz. 1507, z późn. zm.) zobowiązuje pracowników socjalnych do przeciwdziałania praktykom niehumanitarnym i dyskryminującym osobę, rodzinę lub grupę, do udzielania osobom zgłaszającym się pełnej informacji o przysługujących im świadczeniach i dostępnych formach pomocy, a także do podnoszenia swoich kwalifikacji zawodowych (art. 19 ust. 2 ustawy o pomocy społecznej).

W świetle powyżej cytowanych przepisów nie jest dopuszczalne przerzucanie na osoby niesłyszące i słabosłyszące kosztów komunikowania się z organami pomocy społecznej w sytuacjach w których ustawa o języku migowym i innych środkach komunikowania się

przewiduje bezpłatną obsługę.

O przypadkach niewywiązywania się przez te organy z obowiązków ustawowych należy zawiadamiać właściwe organy samorządu terytorialnego oraz wojewodę sprawującego nadzór nad daną jednostką samorządu terytorialnego.

Dodatkowo pragnę zapewnić, że potrzeby osób niesłyszących i słabosłyszących są obecnie i będą w przyszłości brane pod uwagę przy projektowaniu zmian w funkcjonowaniu systemu pomocy społecznej.

PODSEKRETARZ STANU

Marcin Zieleniecki